

KAMARÁS ISTVÁN

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

1959-ben a József Attila Gimnáziumban érettségiztem. 1966-ban végeztem az ELTE magyar–könyvtár szakán, 1975-ben pedig az ELTE szociológia szakán.

Első diplomám megszerzése után két évig dolgoztam az *MTA Könyvtárban*, majd 1968-tól 1985-ig az *OSZK Könyvtár-tudományi és Módszertani Központjának Olvasáskutatási osztályára* kerültem, amelynek hét éven keresztül vezetője is voltam. Empirikus szociológiai és szociálpszichológiai kutatások keretében vizsgáltam egyes társadalmi rétegek (fizikai munkások, értelmiségiek) olvasási kultúráját, a könyvtárhatalmas kultúrát, az irodalomolvasási szokásokat, az irodalmi olvasmány szerkezetét, az irodalmi ízlést, annak alakíthatóságát, legalaposabban pedig az irodalmi művek fogadtatását és befogadását (értékelését, értelmezését és hatását) és más témákat. Az általam vezetett olvasáskutatási műhely a hetvenes évek végére nemzetközi hírűvé vált. 1985-1990-ig a *Művelődéskutató Intézetben* dolgoztam, előbb művészetszociológiai, majd vallásszociológiai kutatásokat végeztem.

1990-1995-ig az Országos Közoktatási Intézetben tevékenykedtem, ahol a pedagógusképzés keretében az embertan, erkölctan és vallásismeret témakörök referense lettem. Elsődlegesen pedagógiai fejlesztő tevékenységet végeztem (tanterv, módszertani útmutató, tankönyv és tanári segédkönyv), de folytattam a művészetszociológiai és a vallásszociológiai kutatásaimat is. Létrehoztam az *Embertan műhelyt*, amelyben kimunkáltuk az embertan (majd emberismeret) nevet viselő tantárgyat. Részt vettem a *Nemzeti Alaptanterv* munkálataiban az *Emberismeret* műveltségi terület kidolgozásával, majd a kerettanterv munkálataiban is az *Ember és társadalom, etika* tantárgy kidolgozásában. Tanterveket, embertan- és erkölctan tankönyveket, tanulási útmutatókat írtam.

A hetvenes évek közepétől tanítottam főiskolákon és egyetemeken. Az ELTÉ-n művelődés-, olvasás- és művészet- és irodalom szociológiát; a szombathelyi főiskolán művészet- és vallásszociológiát, a Veszprémi Hittudományi Főiskolán vallásszociológiát és embertant; a jászberényi, sárospataki, bajai és nagykőrösi tanítóképző főiskolákon az általam kimunkált embertant.

1996-98-ig a *Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Intézetében* dolgoztam, 1997 óta egyetemi docensként; pedagógiai filozófiát, embertant, olvasás-, irodalom-, film-, művészet- és vallásszociológiát oktattam, valamint az emberismeret szak akkreditációját készítettem elő.

1999. február 1. óta a *Pannon Egyetemen* működöm, 2001-től vezetem az általam kidolgozott *Ember-, erkölcs- és vallásismeret* szakirányú továbbképzési szakot, s 2003-tól pedig az ugyancsak az általam kimunkált *Etika, ember- és társadalomismeret* szakot. 2004 nyaráig voltam az általam létrehozott Antropológia és Etika tanszék vezetője, azóta nyugdíjasként 6 órás alkalmazásban segítem a tanszék munkáját. Ebben az időszakban szakunkon embertant, szociológiát, vallástudományt, művészet-tudományt tanítottam.

A legutóbbi évtizedben jelentős vallásszociológiai empirikus kutatásaim mellett visszatértem az irodalom szociológiai (és –szociálpszichológiai) kutatáshoz.

1997-ben a Janus Pannonius Tudományegyetemen PhD fokozatot szereztem alkalmazott nyelvészetből irodalomszociológiai munkásságomat összefoglaló *Olvasatok* című könyvemmel¹. 2000-ben pedig a Pécsi Tudományegyetemen kommunikációs doktori programja keretében habilitáltam *Krisnások Magyarországon* című könyvemmel. Folyamatban van egyetemi tanári és tudományok doktora pályázataim elbírálása. 2008 áprilisában megvédtem irodalomszociológiai tárgyú akadémiai doktori disszertációm.

Három évig az *MTA Művelődéskutató Bizottságának* voltam titkára, hat évig a *Magyar Szociológiai Társaság Vallásszociológiai szakosztályának* voltam elnöke. Jelenleg a *Veszprémi Akadémiai Bizottságnak*, a *Magyar Szociológiai Társaság Vallásszociológiai*, valamint *Művészetszociológiai* szakosztályainak vagyok tagja. Alelnöke vagyok a *Magyar Pax Romana* katolikus értelmiségi egyesületnek, tíz évig tagja voltam az *Iskolakultúra* szerkesztőségének.

15 éve működöm közre különböző - gyermek-, ifjúsági, kulturális és tudományos - rádióműsorokban mint műsorvezető vagy szakértő². 7 szépirodalmi könyvem (regény, meseregény, misztériumjáték, utópia) jelent meg, tucatnyi hangjátékot mutatta be a Magyar Rádió, többükkel díjakat nyertem.

1976-ban a munkások művelődésével kapcsolatos kutatói és publicisztikai tevékenységemért SZOT-díjban részesültem. Olvasás- és irodalomszociológiai tevékenységemért 1993-ban Szinnyei József-díjat kaptam. 1996-ban *Olvasatok* című, irodalom- és művészetszociológiai írásokat tartalmazó könyvemért a *Magyar Szociológiai Társaság az Év könyve* kitüntetésben részesített. 1999-ben *Csigamese* című művemmel az 1998-as év legjobb gyerekkönyvéért járó IBBY-díjat nyertem el. 2003-ban szociográfiai munkásságomért Szabó Zoltán-díjat kaptam. 2000-2003-ig irodalom- és vallásszociológiai kutatótevékenységem támogatására Széchenyi István ösztöndíjban részesültem.

¹ Opponenseim Halász László és Lengyel Zsolt voltak, a bizottság elnöke Szépe György, a fokozatot maximális pontszámmal ítélték oda.

² Két alkalommal részesültem a Magyar Rádió elnökségének nívódíjában.